

MAGYAR GYÁRIPAR

A MUNKAADÓK ÉS GYÁRIPAROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ:	Nehézkes adó- és béralku	3
NAPIREND:	Mennyit kereshetünk jövőre?	4-5
FŐSZEREPLŐ:	Építőipari körkép.....	6-7
	125 éves a magyar gumiiipar	
	– Hagyományok és eredmények	8-9
PILLANATKÉP:	Életegyensúly = harmónia, egészség és teljesítmény.....	10
	Az európaiak lustábbak az amerikaiaknál.....	11
BRÜSSZELI HÍRADÓ:	Megoldódott az intézményes válság	12-13
BRÜSSZELI HÍREK:	Az EU és a globális kihívások.....	14
KITEKINTŐ:	Javítják a hidat a szakadék felett	15
	Hírek a nagyvilágból.....	15-16
MEGYEKÖRKÉP:	Válságban az építőipari vállalkozások Komárom megyében	17
GONDOLATJEL:	Alliance Brand – Fulfilling the Promise of Partnering.....	18

A kifizetések késedelme miatt egyre katasztrofálisabb helyzetbe kerül a hazai építőipar. Már tömeges cégcsődöktől tartanak az ágazat munkaadói.

Rolek Ferenc,
az MGYOSZ alelnöke

Nehézkes adó- és béralku

■ Az idén sem várható gyors megállapodás a jövő évi keresetnövelés ajánlásáról. Nemcsak azért, mert a felek álláspontja most is igen távol áll egymástól, és még körvonalai sem látszódnak annak, hogy közeledjenek a nézetek. Hanem azért is, mert a bértárgyalás lehetőségét több konfliktus terheli. A munkáltatói oldal mindaddig nem tud viszonyulni a megajánlandó keretszámokhoz, amíg nem tisztázódik a kormány végleges álláspontja néhány adókérdésben, így elsősorban az ún. „kis adók” tervezett összevonása ügyében. Sem a munkáltatói, sem a munkavállalói oldal nem érti, hogy a kormányzat miért ragaszkodik ehhez a szociális partnerek részéről egyöntetűen elutasított javaslatához. Az összevonással nem teljesülne az elérni kívánt cél, az adminisztráció csökkenése, ugyanakkor – hozzávetőlegesen számítás szerint – több mint 10 százalékkal növekedne a vállalkozásoktól ezeken a jogcímeiken beszédett pénz.

Az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében a munkaadók javasolták az adómentes juttatások 400 ezer forintos korlátjának az eltörlését. Ez, a kis adók összevonásával ellentétben, valóban csökkentené a vállalkozások adminisztrációs terheit. Javaslatukat a kormányzat elutasította. Mindössze annyit engedményt tett, hogy a bevallást csak évenként egyszer kell elkészíteni. A kormányzat nem volt hajlandó tárgyalni arról sem, hogy mikor szüntessék meg az átmenetinek hirdetett szolidaritási adót. Sérelmezte a munkáltatói oldal, hogy a többszörösükre emelkedő adóbírságok kiszabásánál az adóhatóság nem különbözteti meg a szándékos adócsalást a rendszer bonyolultságából adódó tévedésektől. A gazdaság kifehéritése érdekében a munkáltatók szorgalmazták, hogy a munkaigényes területeken (javító-szerelő szolgáltatások, vendéglátás) az áfát vigyék le 5 százalékra, mert azt még a lakosság

hajlandó lenne kifizetni. Most ezeknek a szolgáltatásoknak a javát számla nélkül végzik. A kormányzat ezt csak a jövő évre tervezett átfogó adórendszerbeli átalakítások során tartja megfontolhatónak.

A kormányzat a munkáltatói oldal egyetlen javaslatának elfogadására hajlik az adórendszer megváltoztatását illetően. A társasági adó csökkentését 50 millió forintos bevétel 10 százalékra elfogadhatónak tartja a kormányzat, amennyiben a megtakarítást a vállalkozás fejlesztésre, illetve a foglalkoztatás növelésére fordítja.

Ami a béralkut illeti, a kormányoldal itt átlagosan 4,5 százalékos keresetemelkedést ajánl a versenyszférának jövőre, ami megfelel a várható inflációs szintnek, a konvergenciaprogramban foglaltaknak. A mérsékelt szakszervezetek a gazdaság teljesítőképességének javulásához kötnék a bérájanlás mértékét. Míg mások érezhető reálkereset-növekedést szeretnének elérni, azok után, hogy 2007-ben éves szinten a reálkeresetek mintegy 3,5–4 százalékot csökkennek. A szakszervezeti kívánalmak ellentmondanak annak, hogy fenntartható gazdasági növekedés következzen be. A munkáltatói oldal szerint nem képzelhető el nagyobb mértékű béremelés. A tárgyalások alapja nem lehet az, hogy az idén milyen veszteség érte a munkavállalókat. A konfliktus egyik oka, hogy a munkáltatók terhei tovább nőnek. Terhet jelent a szimpatikusnak hangzó természetbeni juttatások emelésének lehetősége, azonban azt is a munkáltatónak kell kifizetnie.

A legnagyobb gondot a három évre megkötött bértmegállapodás azon része képezi, mely kötelező jelleggel előírja a garantált bérminimum 2008. évi kifizetését. E tényező több mint 500 ezer munkavállalót jelent, s 20–25 százalékos alapbér-emelkedést eredményez a minimálbérhez képest. A minimálbér 5,3 százalékos emelkedését nem vitatják a munkaadói oldalon. A garantált bérminimum összegétől – a minimálbér szintjéig – ágazati kollektív szerződésben el lehet térni. Tapasztalataink szerint egyik szakmában, ágazatban sincs meg az erre való hajlandóság, így OÉT-szinten kellene rendezni a problémát. Mely kérdésben azonban sem a kormány, sem a munkavállalók nem partnerek.

Mennyit kereshetünk jövőre?

Megkezdődött a béralku az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) ülésén. A kormányoldal 2008-ra átlagosan bruttó 4,5 százalékos keresetemelkedést ajánl a versenyszférának. Az általában az év végéig tartó béralkuban tavaly a gazdasági szigorító intézkedések miatt a szokásosnál is alacsonyabb szintű volt a szociális partnerek kompromisszumkészsége. A megállapodás így csak az idén januárban született meg a munkáltatók és a munkavállalók között. Ez 5,5–8 százalékos országos bruttó béremelési ajánlás volt.

A statisztika

A kollektív szerződések a nyilvántartási rendszerbe beérkezett adatok szerint átlagosan 6,9 százalékos növekedést irányoztak elő, az alapbérek 6,5 százalékos átlagos emelkedése mellett. A megállapodások túlnyomó többsége az OÉT ajánlásainak keretei között jött létre. A több munkáltatóra kiterjedő bérmegállapodások nagyobb részt szintén viszaigazolják az OÉT-megállapodásban szereplő mértékeket.

Az évközi statisztikai adatok azonban az OÉT ajánlásánál lényegesen magasabb bruttó keresetnövekedésekről szólnak a vállalalkozási szférában. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint a szféra átlagában az I–VII. hónapban 10,6 százalékkal nőttek a bruttó keresetek az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül a rendszeres kifizetések növekedése még ennél is magasabb, 11,6 százalék volt. Ágazati metszetben igen nagy a szóródás: a pénzügyi szférában 2,1 százalékos csökkenés, az építőiparban 18,9 százalékos növekedést jegyeztek fel.

A statisztikai adatok az építőiparban, továbbá a kereskedelemben, a vendéglátásban és más gazdasági szolgáltatások területén is azt jelzik, hogy egyre inkább teret nyert a munkajövedelmek

szabályos kifizetése. A foglalkoztatási viszonyok fehéredését szolgálták azok a bérezési szabályok, amelyek bevezették, illetve megemelték a munkakör képzettségi igénye szerinti garantált bérminimumot. A kifehérítéshez emelt hozzájárult az építőipari ágazati bértarifa-megállapodás megkötése és kiterjesztése a teljes ágazatra, valamint az adójogszabályok módosítása, elsősorban a minimálbér kétszeresében megállapított minimum-járulékalap.

Éves viszonylatban a vállalalkozási szférában a bruttó keresetek átlagosan 9–10 százalékos növekedése várható. Ebből 1–1,5 százalékra becsülhető a gazdaság fehéredésének hatása. Így e hatás nélkül az OÉT-ajánlás felső határa körüli bruttó keresetnövekedés megvalósulása vetíthető előre. Emellett az infláció is magasabban alakul a megállapodás idején számítotttnál, hiszen 6,2 helyett 7,5 százalék várható éves átlagban. Az ország gazdasági teljesítménye a korábban előre jelzettek szerinti mértékben, csaknem 2,2 százalékkal emelkedik 2007-ben.

Reálbércsökkenés az idén

E tényezők, valamint a munkavállalói járulékterhelés növekedésének együttes hatására a vállalalkozási szféra átlagában

az idén a reálkeresetek mintegy 3,5 százalékos mérséklődése várható éves szinten.

A kormány 2008-ban folytatni kívánja a konvergenciaprogramban foglaltak végrehajtását. A kabinet számításai szerint a gazdasági egyensúly további javítása jövőre várhatóan már nem követeli meg a keresetek reálértékének további lefaragását. Ugyanakkor 2008-ban még nem lesz vállalható az, hogy a keresetek reálértéke a gazdaság teljesítőképességének javulásához igazodjon. Erre csak akkor lesz lehetőség, ha sikerül megteremteni a fenntartható gazdasági növekedés feltételeit.

A kormány ezért a reálkeresetek 2007-re kialakuló szintjének megtartását javasolja összességében és átlagosan jövőre is. Támogathatónak tart egy e szintet megcélzó – nem túl széles sávot átfogó – keresetnövelési ajánlást. Megfontolandónak tartja továbbá az OÉT-ajánlás orientációs jellegének, elfogadottságának erősítése érdekében, hogy az OÉT tagjai lehetőleg csak olyan munkáltatói bérnövelési ajánlásokat, illetve munkavállalói igényeket támogassanak, amelyek az elfogadandó ajánlási sávon belül maradnak. A kormányzati oldal az állami tulajdonosi többséggel működő társaságok

esetében tartani kívánja magát egy ilyen értelmű megállapodáshoz.

Szintet tartás jövőre

A kormányoldal 2008-ra átlagosan bruttó 4,5 százalékos keresetemelkedést ajánl a versenyszférának. A kabinet szerint nagyobb mozgásteret a konvergenciaprogram nem enged. A keresetnövelési ajánlás 2008-ra néhány alapvető makrogazdasági paraméterre épül. A kormány tervei szerint a GDP-növekedés 2,8 százalékos lesz. A kabinet a versenyszférában kismértékű foglalkoztatásbővülést is betervezett. Az előrejelzések szerint a fogyasztói árszínvonal jövőre éves átlagban 4,5 százalékkal emelkedik. A kormány emellett úgy véli, az adójóváírás egyezésítésének hatására a személyi jövedelemadó terhelése a középső kereseti kategóriákban számottevően csökkenni fog. A pénzügyminiszter szerint az ideai reálbércsökkenést követően a jövő évre 0,6 százalékos reálbérjavulás feltételezhető, a fogyasztás 0,4 százalékos erősödésével.

A kormányzati oldal a rendezett bérvizonyok terjedése, illetve a szürkefoglalkoztatás további visszaszorítása érdekében azt szorgalmazza, hogy az ágazati párbeszéd bizottságokban az eddiginél célratörőbb és sikeresebb előkészítő munkára kerüljön sor a munkakörök képzettségi igénye szerint differenciált bérminimumok (bértarifák) megállapítására az ágazati kollektív szerződésben. A kormány kész e megállapodások érvényességét az ágazat minden szereplőjére kiterjeszteni. E törekvéséhez kéri a szociális partnerek tevékeny támogatását. A munkáltatói oldal csak a kormány javaslatához hasonló, az infláció körüli bruttó béremelést tart lehetségesnek jövőre. A munkáltatói oldal szerint nincs kárpótlásos béralku, vagyis a tárgyalások alapja nem az, hogy az idén milyen veszteség érte a munkavállalókat. Ha ugyanis így tennének, akkor a vállalkozók megnövekedett terheit is kárpótolni kellene.

A munkavállalók ezzel szemben 2–3 százalékos reálbérjavulást akarnak elérni. A kormányzati 4,5 százalékos inflációs előrejelzéssel, illetve az sziya és a járulékok után maradó nettó keresettel kalkulálva ehhez 9–10 százalékos bruttó keresetemelésre lenne szükség. Pataky Péter, a munkavállalói oldal

soros elnöke jelezte: a 2007-es esztendő után olyan béralkuba nem mennek bele, amelynek eredményként a jövő évben nem emelkednének érezhetően a reálkeresetek.

A tárgyaláson szóba hozták a 2005-ben megkötött hároméves bérmegállapodást is, melynek értelmében 2008 januárjától 69 ezer forintra emelkedik a minimálbér. A szakszervezetek és a kormányoldal is jelezték: a megállapodáson nem kívánnak változtatni. A felek végül abban maradtak, hogy akkor folytatják a béralkut, ha megismerhetik a kormány adótörvények módosítására tett végleges javaslatát.

Adó és nyugdíj

A 2008. évi adótörvény-javaslatokról szólva Rolek Ferenc, az MGYOSZ alelnöke a munkáltatói oldal képviselőjében ismét szorgalmazta, hogy a kormány vonja vissza a kis adók összevonására tett javaslatát. Szólt arról is, hogy egyes szolgáltatások forgalmi adóját csökkenteni kellene, miután erre az unió is lehetőséget ad. Ezt meg lehetne tenni a lakásfelújítások esetében, ami a gazdaság fehéritését is szolgálná. A kormányoldal képviselője válaszában közölte, a kis adók összevonásáról még egyeztetnek, ám az áfa csökkentésére a konvergenciaprogram nem ad lehetőséget. A szociális partnerek emellett azt is kifogásolták: a sajtóból értesültek arról, hogy a kormány hat szakembert megbízott egy olyan tervezet kidolgozásával, amely teljesen átalakítja a munka törvénykönyvét. A kabinet szerint az elkészült tervezet még nem fedi a kormány hivatalos álláspontját.

Az OÉT emellett megvitatta az előre hozott nyugdíj szabályainak további szigorítását is. Pataky Péter, a szakszervezeti oldal szóvivője elfogadhatatlannak tartotta, hogy 40 év munkaviszony után büntessék azt, aki el akar menni 62 éves kora előtt nyugdíjba. Csizmár Gábor, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium államtitkára szerint viszont az előre hozott nyugdíj lehetősége eleve kedvezmény, s most csupán a kedvezmény mértékének változtatásáról van szó, és nem szigorításról. A munkaadói érdekképviseletek közül többen elvileg egyetértettek a szakszervezetek felszólalásával, viszont oldalálláspontként nem kifogásolták a kormányzati módosítási javaslatot.

Építőipari körkép

Az építőipari kisvállalkozások adják az iparág termelésének kétharmadát, a 10 fő alatti cégek pedig a termelés 40 százalékát. Ezek a társaságok a legérzékenyebbek ugyanakkor a piaci változásokra, amelyeket az MGYOSZ tagszervezete, az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) szerint a lehetőségek szűkülése jellemez.

■ Az idei esztendő első hat hónapjában az építőipar egésze 8 milliárd forint összegű építési-szerelési munkát valósított meg, amely összehasonlítva az árszinten a termelés 4 százalékos csökkenését jelenti a tavalyi azonos időszakhoz képest. A termelés visszaesésében közrejátszott az út- és autópálya-építések volumenének csökkenése. Mind a nagy szervezeteknél, mind a kis- és középvállalkozások körében megfigyelhető volt a termelés mérséklődése, csak a 10 fő alatti vállalkozásoknak sikerült alapvetően a tavalyi termelési szint tartása.

Az építőipari alágazatok közül az építőipari termelés 63 százalékát kitevő, legnagyobb építőipari alágazat, a szerkezetkész épületek és egyéb építmények építésének termelése 7,8 százalékkal esett vissza, amit az épületgépészeti szerelés 3,9, valamint a befejező építés teljesítményének 6,5 százalékos növekedése nem tudott kompenzálni. Az 50 fő alatti kisvállalkozások termelésben betöltött domináns szerepe továbbra is megmaradt. Az Európai Unió építési piacához hasonlóan a kis szervezetek adják az építőipari termelés nagyobb hányadát, 66,5 százalékát. A 10 fő alatt foglalkoztató vállalkozások pedig közel 40 százalékkal részesednek az összes termelésből. A 10 fő alattiak termelési értékének több mint háromnegyed részét az 5 fő alatti mikrovállalkozások hozzák létre.

Az építőipari tevékenység költségáron számított árai – amit az építőiparban felhasznált anyagok termelői árának és az építőipari dolgozók keresetének változását figyelembe véve számít a KSH – 2007 első felében 7,9 százalékkal haladtak meg az előző év azonos időszakának árindexeit, ami mérsékeltebb ütemű emelkedés volt, mint a fogyasztói árak 8,5 százalékos növekedése.

Az építőipari átlagot meghaladóan, 8,4 százalékkal a szerkezetkész épület, egyéb építmények építése alágazatban

nőttek az árak a vizsgált időszakban, míg az épületgépészeti szerelés és a befejező építés alágazatok áremelkedésének mértéke (6,1, ill. 7,5 százalék) mérsékeltebb volt az átlagosnál.

Az építőipar június végi szerződésállománya 41,3 százalékkal volt kisebb az egy évvel korábbinál. Ezen belül az épületek építésére kötött szerződések állománya 23 százalékkal csökkent, míg az egyéb építmények építésére kötötték a felére esett vissza.

Az év első hat hónapjában kötött új szerződések volume egynegyedével maradt el a 2006. január–júniusitól. Ezen belül az épületek építésére kötött szerződések csökkentek kisebb mértékben, 3,8 százalékkal, míg az egyéb építmények szerződéseinek értéke jelentősen, 43,7 százalékkal mérséklődik.

Az ágazat szervezeti struktúrájának alakulása

Az építési piacot a vállalkozások igen magas száma, és ebből (is) adódóan az erős versenyhelyzet jellemzi, annak ellenére, hogy a vizsgált időszakban csökkent mind a regisztrált, mind a működő szervezetek száma. A csökkenést az egyéni vállalkozások számában bekövetkezett mérséklődése okozta, mivel például a jogi személyiségű vállalkozások száma nőtt. Az egyéni vállalkozások számának 2006 második felétől tapasztalható csökkenésében (nem éri meg alvó vállalkozásokat fenntartani) már tetten érhető – bizonyos mértékben – a foglalkoztatás fekete- és szürkezonájának „kifehéredése”.

A működő szervezetek a regisztrált vállalkozások részét képezik. A regisztrált vállalkozások a megfigyelés időpontjában jogilag létező valamennyi vállalkozást tartalmazzák, beleértve a csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt állókat is. Működőnek azokat a vállalkozásokat tekintjük, amelyek a tárgyévben, illetve az azt megelőző

évek során adóbevallást nyújtottak be, valamint statisztikai adatszolgáltatást tejesítettek, illetve a tárgyévben vagy az azt megelőző év során alakultak.

Működő vállalkozások számának alakulása az építőiparban

	2006. jún. 30.	2007. jún. 30.	Változás a bázishoz képest
Jogi személyiségű vállalkozás	20 394	21 965	+1571
Jogi személyiség nélküli vállalkozás	17 950	18 248	+298
Egyéni vállalkozás	42 186	49 376	-2810
Összes építőipari vállalkozás	80 530	79 589	-941

A működő vállalkozások számában hosszú idő óta először csökkenés mutatkozik. Egyre több építőipari cég elen indul felszámolási eljárás, valamint gyorsan nő a végelszámoló szervezetek száma is. A nyilvántartásból törölt vállalkozások száma szintén magas, így az építőiparban inkább nagymértékű fluktuációról beszélhetünk, mint koncentrációról. Míg tavaly az első fél évben 1043 építőipari céget számoltak fel és 357-et szüntettek meg végelszámolással a tulajdonosok, addig az idén már 1174 felszámolt és 553 végelszámolás alá eső cégről szólnak a statisztikák.

Lakásépítés

Idén az első fél évben a befejezett lakások száma – közel két éve tartó csökkenés után – mérsékelten ugyan, de bővült. Az év első felében több mint 13 ezer (13 181) befejezett lakásra kaptak használatbavételi engedélyt, ami közel 2 százalékkal több, mint 2006 első felében volt. A lakásépítésben 2007 I–II. negyedében ellentétes irányú folyamat volt tapasztalható; az első negyedévi 23 százalékos csökkenést követően a másodikban 31 százalékos növekedés eredőjeként jött létre a fél év egészében a 2 százalékos bővülés.

Az új lakások közel egyharmadát a fővárosban vették használatba, ezért a budapesti építkezések jellemzői erőteljesen befolyásolják az országos átlagot. Az átlagosnál jobban (6 százalékkal) nőtt a vállalkozások által épített, valamint az értékesítésre szánt lakások

száma. Többszintes, többlakásos új épületekben 23 százalékkal több lakás épült, mint egy évvel korábban. A vállalkozói lakásépítés bővülésével ismét nőtt a kislakások aránya. A fővárosi lakások közel fele 40–60 m² közötti, és 40 m²-nél kisebb lakásból több épült, mint 80 m² felettiből. Budapesten 6, országos átlagban 4 m²-rel csökkent az átlagos alapterület, ami jelenleg 86 m². A kivitelezésben az építési vállalkozások tovább erősítették meghatározó szerepüket. Háromszor annyi lakást építettek, mint a lakosság házilagos kivitelezési formában.

A használatba vett lakások számának alakulása megyénként erősen differenciált: az ország egyik felében jelentős (9–52 százalék közötti) emelkedés, míg a másik felében (7–47 százalék közötti) visszaesés következett be. Legnagyobb volt a növekedés Veszprém megyében, a legerőteljesebb a csökkenés Bács-Kiskun megyében.

Különösen feltűnő a kisméretű lakások további térnyerése a fővárosi lakásépítések között. A három és több lakásos épületekben felépíteni tervezett lakások száma a kisebb beépítendő alapterület ellenére több mint 25 százalékkal magasabb, mint a 2006 első felében engedélyezetté.

Közép-Magyarországon és a Közép-Dunántúl minden megyéjében több új engedélyt adtak ki a fél év folyamán lakásépítésre, mint 2006 első felében. Észak-Magyarország és Dél-Alföld megyéiben viszont csökkent az építési kedv.

A foglalkoztatás és a bérek alakulása (5 fő feletti foglalkoztatás esetén)

Az építőipart – hasonlóan az iparhoz és a mezőgazdasághoz – a foglalkoztatás radikális leépülése jellemezte a piacgazdaságra történő átállással. A szükségyszerű átalakulás nyomán, az új alapokon

újászerveződött ágazatban 1997-ben a korábbi éveket jellemző leépülés megállt, és 1998-ban kedvezőre fordult a foglalkoztatás tendenciája. 1999-ben az építőiparban alkalmazásban állók száma 8,4 százalékkal bővült.

A foglalkoztatás növekedése 2000–2006 között is minden évben folytatódott. Az 5 fő feletti foglalkoztató vállalkozások adatai szerint 2006-ban 140 ezer fő alkalmaztak munkavállalóként az építőiparban.

A KSH lakossági munkaerő-felvételi adatai szerint azonban az építőiparban valójában közel duplája, 308,7 ezer fő a foglalkoztattak száma, ami a nemzetgazdaság egészében foglalkoztatottak 7,9 százalékát teszi ki. Ez a létszám az 5 fő alatti társas vállalkozásoknál és az egyéni vállalkozóknál dolgozók állományából, valamint az alkalmi jelleggel munkát vállalók más ágazatokhoz viszonyított magas arányából, és a közismerten nagymértékű bejelentés nélküli foglalkoztatásból adódik. Az építőipari keresetek dinamikus növekedésében szerepet játszott a minimum-járuklékalap bevezetése. A jelenlegi 130 900 forint havi bruttó átlagkeresettel az építőiparban dolgozók azonban még mindig a kisebb átlagkeresetű nemzetgazdasági ágazatok között vannak (a nemzetgazdasági havi bruttó átlagkereset: 181 500 Ft, a vállalatnál dolgozóké 171 600 Ft).

Építőipari várakozások

Az építőipar fejlődését, teljesítményét a makrogazdasági folyamatok, a beruházási és fenntartási munkák iránti központi költségvetési, önkormányzati, lakossági, illetve a vállalkozói szféra részéről jelentkező kereslet határozza meg.

Ennek megfelelően az építési keresletet elsősorban az egyes iparágak fejlesztési igényei, az infrastrukturális fejlesztések, az intézményi és kereskedelmi

létesítmények, valamint a lakásépítés és a meglévő lakás- és épületállomány fejlesztési, korszerűsítési munkái indukálják. Ezek közül a jövőben különösen az építési piac felújítási, fenntartási, korszerűsítési szegmensének erőteljes növekedésévé várható Európa-szerte. Afelújítási munkák hazaibővülését jelzik a felújításhoz szükséges építési termékek (burkolóanyagok, szárazvakolat, víz-, hang- és hőszigetelő anyagok, szerelvények stb.) keresletének dinamikus bővülése.

Az építési piac élénkülése az ezredforduló óta eltelt időszakban az építőipar tartós növekedését eredményezte hazánkban. A legdinamikusabb bővülés – 17-18 százalékos – a 2002-ben és 2005-ben ment végbe. 2006 nyhe csökkenést (1, 6 százalék) hozott, az előző évi kiugró növekedés miatt azonban a termelés így is több mint 14 százalékkal meghaladta a két évvel korábbi szintet. Az építőipar a bruttó hazai termék (GDP) 4,7 százalékát hozta létre 2007 I. negyedévében (a mezőgazdaság részesedése: 4,3 százalék).

A 2007–2013 közti NFT II. időszaka az építőiparnak nagy kihívást valószínűsít az építési piac valamennyi szegmensében. Megszülettek a döntések a nagy projektekről, elindultak azok a pályázatok, amelyek a vállalkozások különböző fejlesztéseit célozzák meg. Érdemi beruházásnövekedés indul be a következő időszakban, döntően a vállalkozói, kisebb mértékben a közszférában.

Ezek a beruházások előkészületi állapotban vannak, így csak 2008-ban, illetve 2009-ben éreztetik hatásukat a gazdaság bővülésében. Ez évben azokkal a beruházásokkal lehet számolni, amelyeket még az NFT I. keretben határoztak el. Ennek megfelelően az építőipar 2007 egészében várhatóan alapvetően a tavalyi évhez hasonló mértékű teljesítményt valósít meg.

125 éves a magyar gumiipar – Hagyományok és eredmények

Idén egy és negyed évszázadot ünnepel a Magyar Gumiipari Szövetség – az MGYOSZ tagszervezete –, s ebből az alkalomból Váridi József, a MAGUSZ elnökségi tagjának segítségével idézzük a múltat, méltatjuk a jelent.

■ Az autók gumiabroncsára a 20. század elején itthon is általánosan használt kifejezés, a „pneu”, talán az akkori szoros francia szakmai kapcsolatokkal függött össze. Így ismétli magát a történelem: a magyar gumiabroncsgyártás egyetlen hazai képviselőjét a nagy francia cég, a Michelin privatizálta 1996-ban. A Michelin budapesti gyára ma ugyanott található, ahol Schortola Ernő 125 évvel ezelőtt, 1882. február 17-én megalapította az első magyar gumipari vállalatot, mely 1890-ben felvette a Magyar Ruggyantaárugyár Rt. (MRG vagy később Emergé) nevet. 1911-ben alapította az MRG a Cordatic Magyar Gumiabroncs Rt. leányvállalatát. A Cordatic márkanév lett, melyet még az 1980-as években is használt a magyar abroncsgyártás.

Az angol Dunlop cégtől átvett technológia szerint az 1920-as években az elsők között kezdtek olyan gumiabroncsot gyártani, amelyben erősítő betétként „kordszövetet” alkalmaztak (ellentétben a közismert „ráciszövetekkel”: ezeknél a gumiba ágyazott szálak a keresztvezéseknél nem nyírhatják el egymást). Innen ered a név. Saját szabadalom, az akkoriban nemzetközileg is elismert Y-mintázat is hozzájárult a Cordatic abroncs hírnevéhez. Ez az abroncs 50 ezer km-t is teljesített, holott a világháború után gyártottak olykor ennek tizedét sem érték el, sőt a buszok abroncsainál sem volt ritka a mindössze 20 ezer km-es átlagteljesítmény.

Az OGV rövidítés az Országos Gumipari Vállalatot jelölte: ez a név már 35. éve (!) csak itt, a Jégbüfé fölött létezik. A szocialista monopolvállalat 1963-ban, az 1949-es államosítás után, több gumigyár (Tauril, Palma, MRG stb.) összevonása után jött létre. A név főleg az exportpiacokon bizonyult külföldieknek könnyen megjegyezhető, hangzatos, reklámértékű megjelölésnek.

Innováció, licencpolitika és exportorientáció már a rendszerváltás előtt

Az OGV történetében a csúcson a hatvanas-hetvenes évek jelentették. Ekkor legkeresettebb termékük a szerte a világon nagy elismerést szerzett olajipari mélyfűrótoómló volt. 1965-ben részben e termék gyártásának felfuttatására létesült a szegedi gyár, mely a mai napig a tömlő- és szállítóheveder-gyártás fő telephelye Magyarországon, ma a Continental Contitech gyára.

Ugyancsak nagy sikert ért – a tervgazdálkodás ellenére is – szép anyagi hasznot hoztak a hagyományos kerékgumik. A számtalan busz, troli, traktor és teherautó mind több és természetesen jobb, strapabíróbb kereket igényelt. Segített, hogy a KGST-n belül Magyarország kapta a buszgyártást mint specializációs profilt, és az OGV volt a személyabroncsok monopol importőre.

A Palma gumimatracs is olyan karriert futott be, hogy a környező szocialista országok mellett nyugati exportra is került belőle. Főleg ennek gyártására 2000 főre nőtt az 1962-ben alapított nyíregyházi gyár dolgozóinak száma.

1973-tól a magyar gumiipar valóban exportorientált nagyvállalata a márkanév-ként világszerte ismertté vált Taurus nevet vette fel, utalva ezzel is az itt gyártott gumik erősségére, szilárdságára.

A politikai környezettől a vállalat nem tudta és nem is akarta magát függetleníteni – túl jól jövedelmezett a kizárólagos KGST gumiabroncsimport. Kétségtelen viszont, hogy végig megtartotta, sőt növelte innovációs kapacitásait, piaci nyitottságát. Helyesen ismerte fel, hogy saját erőforrásai nem lesznek elegendőek. Már 1970-től az osztrák Sem-

perittől származó licenc alapján fejlesztette a radiál tehergépjármű-abroncsok gyártását, 1977-től amerikai licenc (B. F. Goodrich) alapján a radiál traktorabroncsok gyártását.

A sors fintora, hogy a Semperit abroncsgyártást azóta bekebelezte a Continental, a B. F. Goodrichot a Michelin cég, e két multinacionális cég pedig 4, illetve 3 telephelyén a mai magyar gumiipar 70 százalékát képviseli.

Rendszerváltás, privatizáció és utótörténet

A magyar gumiipar fellegvára, a Taurus a rendszerváltás után csőd közeli helyzetbe került, de piaci pozíciói, részben a „multik” kelet-közép-európai ambícióinak, versenyének köszönhetően viszonylag eredményesen magánosítható volt. Persze nem lehet nem tudomásul venni, hogy a mentőöv egy állami adósságkonszolidáció volt, miután a Taurus szerencsésen bekerült a „piszkos 12” nagyvállalat közé 13.-nak. A Michelin vásárolta meg 1996-ban, és a nem abroncsgyártó részlegeket azonnal továbbadta a német Phoenix AG-nak (mely ma a szintén német Continental része).

• Mi történt az abroncsgyártással?

Sokan biztosra vették, hogy a Michelin nem sokáig fog teherabroncsokat gyártani Budapesten, és csupán a nyíregyházi traktorabroncsgyár megszerzése volt a fő üzleti cél. Ma is működik a budapesti gyár, és több acélradiál tehergumit termel, mint valaha. A nyíregyházi gyár radiál traktorabroncsai ma már részben másutt készülnek, de Nyíregyháza 2004-ben egy vadonatúj személyabroncsgyártó üzemmel egészült ki.

Olyan világcégek, melyek már a privatizáció során pozíciókat akartak szerezni Magyarországon, ill. Kelet-Közép-Európában, ha nem is részesedtek a Taurus eladásából, utólag mégis megvetették a lábukat.

A Bridgestone évek óta a világ vezető

gumiipari cége, az utolsó fordulóban, 1996-ban a Michelin egyetlen vetélytársa volt a Taurus „árverésén”, és hajszállal maradt csak le. 2006-ban elindítottak egy 190 millió euró értékű zöldmezős beruházást Tatabányán. A gyár világvízszojnylatban is új technológiával (BRID) napi 8000 db személyabroncsot fog gyártani (évi kb. 2 millió db), a teljes felállítás 2009-re várható.

A dél-koreai Hankook cég már 1995-ben is közel volt a világ első 10 abroncsgyártóját egyesítő élcsoporthoz, azóta a 6–7. helyre jött fel. Akkori érdeklődése magyar telephely iránt még nem vezetett eredményre, de 2006-ban mégis Magyarország mellett döntött. A szintén zöldmezős, mintegy 500 millió dollár értékű beruházás Dunaújvárosban valósult meg. Már 2007-ben elkezdődött a termelés évi 2 millió db-os kapacitással, amit 2010-re 10 millió db-ra terveznek felfuttatni.

• Nem csupán az abroncsszektorban történtek figyelemre méltó fejlesztések

A már említett Continental 2000-ben saját autóiipari tömlőgyárat épített Vácon. Ezután 2004-ben a Phoenix AG Hamburg akvizíciója révén ennek valamennyi magyar érdekeltsége, a szegedi szállítóheveder-gyártó vállalat, a szegedi és makói tömlőgyárak és a nyíregyházi légrugókapacitás egy része is hozzá került. (Bár a Continental a világ 4. abroncsgyártója, ez irányú terveit máshol valósította meg.) A Freudenberg cég Kecskeméten hozott létre egy üzemet fém-gumi tömítőelemek gyártására, legújabbban pedig Lajosmizsén nyitott egy kisüzemet. A Continental–Phoenix összeolvadása révén a brüsszeli kartellhatóságok is akcióba léptek: a Freudenberg egyik leányvállalata, a Vibracoustic éppen a nyíregyházi légrugógyárban szerzett pozíciót 2004-ben, amire 1996-ban hiába tett kísérletet.

Nyíregyháza egyébként is fontos gumi-

ipari központtá vált. Az előzőeken túl olyan világcégek települtek rá a korábban már létező termékekre, mint a német Hübner járműharmonikákat és extrudált termékeket gyártó új üzeme és a Meiji Rubber Europe Rt. ofset nyomdaipari gumikendőket gyártó üzeme.

A magyar gumiipar fejlődési tendenciái az utóbbi másfél évtizedben

Az eddig elmondottakkal persze már elébe is vágunk a kérdésnek. Melyek az iparágban végbemenő fő folyamatok?

A gumi- és műanyag termékek gyártása az 1990-es évek eleje óta dinamikusan nő, jelentősen meghaladva a feldolgozóipari átlagot is. A termelési volumen a vizsgált 15 év alatt több mint négyszeresére nőtt, ami éves átlagban 11,1 százalékos növekedést jelent.

A teljes vegyipar termelési értéke 2006-ban elérte a 3193,4 milliárd forintot (12,1 milliárd euró). A vegyi anyagok és termékek gyártása dinamikusan, 4 százalékkal nőtt tavaly. Az ágazat múlt évi termelés-növekedése a 10,1 százalékos ipari átlag alatt maradt, de súlya változatlanul jelentős.

A vegyiparon belül a gumiipari termelés 15 év alatt több mint ötszörösére nőtt. Csak tavaly az előző évhez képest 18 százalékkal, az értékesítés pedig 14,7 százalékkal emelkedett, ezen belül az export 15,4 százalékkal, a belföldi eladás értéke pedig 13,5 százalékkal volt magasabb a 2005. évinél.

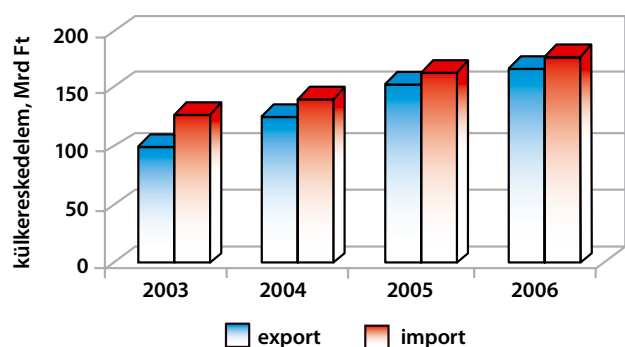
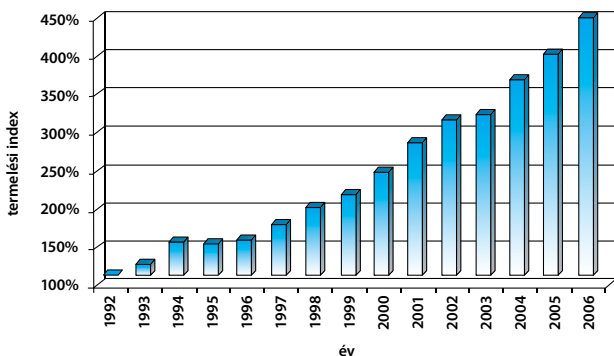
Ha a gumiipari alpanyaggyártást nézzük, megállapítható, hogy a 2006. évi 77 et nettó igény, ill. 76 et-ra becsült hazai gyártással szemben 2010-ig az igények több mint kétszeresükre nőnek (170 et), a keverőkapacitások valamivel kisebb mértékben (150 et); mivel nem minden cég telepít keverőüzemet új létesítménye mellé (MAGUSZ-beccslés). Mindenesetre a mennyiségi növekedés várhatóan ugrásszerű lesz. Paradox módon az EU-belépéssel számos mutató megbízható-

sága vagy tartalma bizonytalanabbá vált. Nehéz szűkebb iparági szinten elkülöníteni, hogy a termelésből, ill. az importból mi kerül exportra, mi belföldi értékesítésre. Ennek ellenére a trendek az Eurostat- adatokból nyomon követhetők.

Bár az import is dinamikusan nőtt, látványosan zárul az olló az export és az import között. Ennek fő oka nemcsak a belföldi felhasználás szűkülése, bizonyos gyártókapacitások továbbvándorlása Kelet-Európa felé, hanem a még inkább fokozódó munkamegosztás a multinacionális vállalatcsoportok telephelyei között. Változik a gumiipar vállalati struktúrája is. Az 1996-os, egy állami tulajdonú vállalat által dominált szerkezet mára több, külföldi tulajdonú oligopol struktúrába ment át. 2–3 nagyobb, 50 főnél többet foglalkoztató magyar cég maradt csupán. 1997-ben több mint 400 gumiipari termelő és szolgáltató vállalatról tudott a MAGUSZ, 2007-ben ezek száma 215. A koncentráció tehát igen jelentős, nem csupán a legnagyobbakra jellemző.

A korábbinál kisebb számú gumigyártó és beszállító, szolgáltató gazdasági ereje ennek ellenére nem elhanyagolható, ha nem is vehető össze a Magyarországon beruházó multinacionális csoportokéval. A kis cégek kulcsszerepet játszanak a gumiipari kereskedelem, szolgáltatások (gépjárműabroncsok szerelése, karbantartása, újrafutóztatása), műszaki marketing (szállítóheveder-rendszerek kiszolgálása stb.), hulladékhasznosítás, szerszám- és célgépgyártás területeken, és szép számban találhatóak kisebb szériás speciálisabb termékek előállításával foglalkozó gyártók, valamint autóiipari beszállítóként, esetenként nagyobb cégek alvállalkozóiként.

Bár a gumitermékek közül alig van olyan, mely életörbénének felszálló ágában lenne, a magyar példa is azt mutatja, hogy egy érett iparágban is lehetnek új lehetőségek, kihívások.

Életegyensúly = harmónia, egészség és teljesítmény

Sokat hallani manapság a stresszről, a legtöbb embernek mégis pontatlan ismeretei vannak róla. A stressz természetes folyamat, a képességeinket próbára tevő helyzetekhez való alkalmazkodás folyamata. A rossz stressz kezeléssel viszont a vállalati hatékonyság is nagyszegredekkel javítható.

Korunk népbetegsége: a stressz

■ A stressz önmagában nem betegség – sőt: bizonyos mértékben elengedhetetlen az egészséghez és a magas szintű teljesítményhez (ez a jó stressz). Amikor azonban mértéke eléri az egyén számára kritikus szintet, vagy időben elhúzódik, olyankor a beindult élettani folyamatok és a túlzott lelki feszültség már károsítják a szervezetet (ez a rossz stressz). Hogy milyen komoly mértékben, az már tudományosan is kimutatható.

A legkiterjedtebb ilyen jellegű hazai kutatás szerint a **rossz stressz Magyarországon**

- minden harmadik ember munkaképesség-csökkenését okozza;
- minden ötödik embernél súlyos egészségügyi problémához (magas vérnyomás, emésztőszerv-rendszeri zavarok, elhízás, hajhullás, pszichés betegségek: agresszivitás vagy depresszió) vezet;
- a rosszindulatú daganat legtöbb formája összefügg a fel nem ismert, illetve ki nem fejezett érzelmi feszültséggel.

A WHO kimutatása alapján a világon a **betegségek 70 százalékát** lelki nyomás okozza!

Statisztikák szerint

- az **USA-ban** naponta 1 millió dolgozó hiányzik munkahelyéről stresszhez kötődő betegség miatt. E hiányzások összesen évi 150 milliárd dollár veszteséget okoznak.
- Az **EU-ban** a GDP 1 százaléka esik ki a stresszből eredő károk miatt.

(Ráadásul az Európai Bizottság szándékának megfelelően hazánkban az **MSZOSZ** szeretné elérni, hogy a munkavédelmi törvénybe a munkahelyi kockázatok közé a stresszt is felvegyék – és a munkáltatók kötelessége legyen azt minimalizálni.)

1. Magunk is alakítjuk életünk feszültségeit

Sokan – tévesen – úgy gondolják, öröklötten meghatározott, hogyan reagálunk a helyzetekre, ezért mi magunk ezen nem változtathatunk.

2. Vállalatvezetőként felelősségünk fokozott

Mai életmódunkban az egyik legjelentősebb stresszforrás a munkahelyi környezet. A túlzottnak tűnő elvárások, nehezen teljesíthető határidők sokakban kezelhetetlen feszültséget okoznak, amely megfelelő segítség nélkül előbb lelki egyensúlyukat, majd fizikai szervezetüket károsítja. A vezetőknek lehetőségük van a munkakörülményeket jó irányba befolyásolni, ezáltal a munkából adódó feszültségeket csökkenteni. Ha ezt nem teszik meg, akkor:

- a dekoncentráltág miatt csökken a munkavégzés hatékonysága;
- a rossz közérzet csökkenti a dolgozók motivációját, elkötelezettségét;
- a fizikális panaszok miatt növekszik a betegszabadságok száma és a fluktuáció.

Azaz visszaesik a vállalati teljesítmény!

3. Mit tehetünk a stressz kezelése terén?

A stressz nem új jelenség – minden korban jelen volt. Ha megértjük, hogy mai világunk sokkal összetettebb, és a stressznek is több formájával kell megküzdenünk, mint korábban, akkor világossá válik, hogy az eszközeinknek is komplexebbeknek kell lenniük. Bevált nyugat-európai programok alapján mi a stresszkezelés hosszú távú, több síkon zajló és ezért egyedülállóan hatékony megközelítésével dolgozunk. Szolgáltatásainkat olyan vezetők figyelmébe ajánljuk, akik belátják, hogy felelősségteljes beosztásban dolgozó kollégáik jó közérzete és motiváltsága elengedhetetlen feltétele a vállalat sikeres működésének.

Egyéni és vállalati **Életegyensúly Programjaink** alapvető céljai, hogy a résztvevők:

- felismerjék és kezelni tudják a stresszhelyzeteket;
- szembesüljenek gondolkozási, problémamegoldási mintáikkal, és próbáljanak ki újakat;
- megtanulják az asszertív kommunikáció és a hatékony konfliktuskezelés gyakorlatát;
- ismerjék meg és tegyék gyakorlattá a testmozgás és a kiegyensúlyozott étkezés élményét;
- relaxációs módszerekkel képesek legyenek oldani a testi feszültségeiket; ezáltal
- személyiségük is kiegyensúlyozottabb, energikusabb legyen;
- kellő inspirációt kapjanak a további fejlődéshez.

Mindezek révén várhatóan a **vállalat hatékonysága is növekszik.**

A rossz hír:

- korai tanulás révén alakítjuk ki megküzdési készletünket;
- abban is különbözünk, hogy mit észlelünk stresszkeltőnek (valaki a monotóniát, más a túlzott változatosságot);
- külső körülményeinkre, másokra sokszor nincs közvetlen befolyásunk.

A jó hír:

- problémamegoldó stratégiáink tanulhatók, fejleszthetők;
- életünkről, magunkról való gondolkodásunk megváltoztatásával csökkenthető a stresszérzékenységünk;
- rendszeres állóképességi mozgással és tudatos lazítással enyhíthető a feszültség.

További információval (egészségpénztárakkal való együttműködés, állami és EU-s pályázatok igénybevétele) a következő elérhetőségeken állunk rendelkezésére:

Balassa Life Balance

www.stresssmanagement.hu

Balassa Levente

sportpszichológus, életmód-tanácsadó

Telefon: 30/367-4300

Szolgáltatásainkat az MGYOSZ tagjai 5% kedvezményel vehetik igénybe!

Az európaiak lustábbak az amerikaiaknál

A káros stressz levezetésének egyik leghatékonyabb módja a rendszeres sportolás. A közvélemény-kutatások szerint az európaiak sportosságban messze lemaradnak az amerikaiak mögött, ami visszahat a versenyképességre. A mozgáshiány nyomán megjelenő elhízás és egyéb népbetegségek károsan hatnak ugyanis a munkaképességre is.

■ A felmérések szerint az unióban a leglustábbak a görögök, akiknek csak 19 százaléka sportol legalább egyszer hetente rendszeresen. Nem járnak messze tőlük a portugálok sem 22 százalékkal. Eközben a legversenyképesebb európai országokban, a kontinens északi felében, a finnek és a svédek 70 százaléka űz valamilyen sportot hetente egyszer. A legutóbbi közvélemény-kutatások azt igazolják, hogy ennél jobb a helyzet a 2004-ben csatlakozott 10 tagállamban. A munkaképes lakosságnak itt ugyanis 40 százaléka nyilatkozott úgy, hogy eljár sportolni legalább egyszer hetente. A legjobb mutatót a térség egyik legkisebb és legversenyképesebb országa, Szlovénia tudja felmutatni. A szlovének ugyanis még a sportőrülteknek tartott skandinávokat is lehajrázták. A lakosságnak ugyanis itt a 83 százaléka állította magáról, hogy hetente egyszer sportol. Ami a régi uniós tagállamokat illeti, az ottani átlag 35 százaléknak felel meg.

Ez meglehetősen sovány eredmény ahhoz képest, hogy a közvélemény-kutatások ilyen kérdést fel sem tesznek az amerikaiaknak. A tengerentúlon ugyanis a heti egy nem kérdés, a heti három alkalom, a sportolást illetően, viszont már kihívást jelent. Az amerikai megkérdezetteknek azonban a fele nyilatkozott úgy, hogy hetente háromszor sportol. Az unió 15 régi tagállamában erre csak a megkérdezettek 15 százaléka lett volna hajlandó. A felmérésben részt vevők 88 százaléka viszont az uniós tagországokból úgy nyilatkozott, hogy inkább tévét nézne, mintsem hogy hetente háromszor megizzadjon. Ezen adatok mellett kész csoda, hogy nem különbözik nagyságrendekkel az európai elvárt életkor, és a halálozási arány sem tér el durván egymástól az Atlanti-óceán két partján. Ám ez mindössze annak tudható be, hogy az európaiak egészségesebben étkeznek, mint az amerikaiak, nem hajtják annyira magukat, így kevésbé stresszesen élnek, és több szabadságot kapnak tengerentúli kollegáiknál. Ezek a tényezők kompenzálják a rendszeres mozgás hiányát az unió tagállamaiban. Mindez azonban nem tart örökké, és az amerikai munkatempó lassan megjelenik az európai gazdaság szektoraiban is. Már felütötte a fejét a pénzvilágban, és hamarosan a többi ágazat is erre a sorsra jut. A globalizáció kihívásainak ugyanis csak egyre feszítettebb munkatempóban lehet megfelelni, és ezt a szervezet egyszerűen nem bírja rendszeres mozgás nélkül. A sportolás szükségességét igyekeztek az európai képviselők belefoglalni az EU új alkotmányába is, amíg a franciák és a hollandok az egész tervezetet le nem szavazták. Az egészséges életmód 21. századi kultúrájának megteremtése és elterjesztése ugyanakkor az európai versenyképesség fejlesztésének egyik alappillére lesz a közeljövőben.

Uniós reformfolyamatok: megoldódott az intézményes válság

Ahhoz, hogy az Európai Unió fejleszteni tudja a tagországok közötti együttműködést, két fontos területen kell sürgősen a saját rendszerét megreformálnia: a költségvetési és az intézményi döntéshozatal terén.

EU-költségvetési reform

■ A költségvetési reform, melyről 2006. májusban együttesen állapodott meg az Európai Parlament (EP) és az Európai Bizottság (EB), nem a 2007–2013-as időszakra vonatkozó pénzügyi keretek megváltoztatását jelenti, hanem a bevételek és kiadások szerkezetének átalakítását. Sőt, a 2014 utáni többéves EU-büdzsére sem tesz javaslatot. Célja, hogy a változó környezethez alkalmazkodva az unió is minél hatékonyabban tudja felhasználni és a célokhoz igazítani a rendelkezésre álló forrásokat. Ha az európai gazdaság eredményesen kíván megfelelni a globalizáció kihívásainak, versenyképességét, növekedését, a munkahelyteremtést, a fenntartható fejlődést továbbra is garantálni akarja, mindezek mellett pedig teljesíteni szándékozik a környezetvédelmi, energiaügyi, szén-dioxid-kibocsátási célokat, akkor időről időre felül kell vizsgálni az érintett szakpolitikák finanszírozá-

sát. Májusban megszületett a negyedik kohéziós jelentés, mely a régiók felzárkóztatásának alapjául szolgál. Emellett hamarosan a KAP (közös agrárpolitika) felmérése is lezajlik. Ugyanakkor független szakértői jelentések készülnek egyes ágazati és horizontális témákban jövő év tavaszáig.

Emellett az EB nyitott minden érintett fél véleményére és javaslatára is. Erre utal az új konzultáció szlogenje: nyíltan, tabuk nélkül. Vagyis minden fél meghallgattatik, a döntéshozatali folyamatban elfoglalt pozíciójától függetlenül. Nyitott a nyilvános konzultáció, illetve minden releváns területre kiterjedően a bevételek hosszú és középtávon hatékonyabb felhasználását segítő javaslatot figyelembe vesznek.

A konzultáció honlapjának, „A költségvetés reformja, változások Európában”, elérhetősége magyar nyelven: http://ec.europa.eu/budget/reform/issues/issues_hu.htm. A javaslatokat, vélemé-

nyeket 2008. április 15-ig lehet benyújtani a világhálón. Az eredményeket egy nagyszabású konferencia keretében jövő tavasszal vitatják meg és teszik közzé.

Azonban természetesen nem csupán erre a bizottsági konzultációs adatforrásra épül a költségvetési szerkezet reformja, hanem az Európai Parlamentben novembertől tárgyalások kezdődnek a költségvetési bizottság és a nemzeti parlamenti képviselők között. Az előkészületi munkák gyümölcseként felvázolódó új költségvetési formát 2009 első hónapjaiban ismerhetik meg az európai polgárok.

Az EP költségvetési bizottságában tag magyar képviselők: Fazakas Szabolcs, Surján László; póttag: Olajos Péter.

Intézményi, szerkezeti, működési reformok

Az október 19-i liszaboni informális találkozón a tagországok állam- és kor-

mányfői véglegesítették és jóváhagyták a reformszerződés szövegét. Az EU közel egy évtizede készülő intézményes reformja így 2009-től folyamatosan életbe léphet. A reformszerződés lehetővé teszi a sok elemében még hat alapító országra szabott és a 27 ország igényeinek, valamint a globalizáció kihívásainak már megfelelni nem tudó intézményrendszer átalakítását. A megállapodás kiterjeszti azokat a területeket, amelyekről többségi döntés születet a korábbi kötelező konszenzus helyett. Emellett lehetővé teszi egyebek közt uniós elnöki poszt létesítését, az eddiginél nagyobb befolyású külügyi főképviseelői pozíció megteremtését, valamint azoknak az alapjogoknak szerződésbe foglalását, amelyeket – egy alkotmányos szerződés keretében – népszavazáson már egyszer elutasítottak a franciák és a hollandok is.

Intézményi változások

Változatlan marad az EB, a biztosok számára és az EP-képviselők (MEP) számára, az Európai Tanácsra vonatkozó rendelkezés. A biztosok száma nem haladja meg a további bővítések esetében sem a tagállamok számának kétharmadát 2014-től, és a biztosok az egyes országokból rotációs sorrendben követik egymást. Az európai parlamenti képviselők számát 750-ben maximálják a következő, 2009-es választások alkalmával. A Miniszterek Tanácsa élén pedig hármas csoportban gyakorolják az elnökséget. Az Európai Tanács (állam- és kormányfők tanácsa) két és fél éves időtartamra állandó elnököt kap. Az EU külügyminisztere helyett a kül- és biztonságpolitikai főképviseelő titlust vezet be. A főképviseelő lesz a Külügyminiszterek Tanácsának elnöke és az Európai Bizottság alelnöke egy személyben.

Szavazati, döntéshozatali rendszer

A jelenlegi minősített többségi szavazás helyébe egy úgynevezett kettős többség lépne az alkotmányos szerződés értelmében, vagyis hogy egy javaslat, intézkedés akkor tekintendő elfogadottnak, ha arra a tagállamok 55, az uniós lakosság 65 százaléka voksát adja. Ezt a mechanizmust azonban ellenzi Lengyelország. Varsó a lakosság négyzetgyökének rendszerét preferálná, kivédve ezzel azt, hogy a nagy és közepes lélekszámú országok előny-

höz jussanak a kisebbekkel szemben. A kompromisszumos megoldás eredményeképpen a kettős többség szavazati rendszer bevezetését elhalasztják 2014. november 1-jéig. Addig a minősített többségi voksolás érvényes.

Az együtdöntési eljárást tekintik általános döntéshozatali eljárásnak, vagyis hogy az Európai Tanács és az EP jóváhagyására van szükség egy-egy javaslat életbelépéséhez.

Növekedik a nemzeti parlamentek szerepe a döntéshozatali folyamatokban. Az eddigiekkel ellentétben most már nem hat, hanem nyolc hét állna rendelkezésre a nemzeti parlamenteknek a beterjesztett javaslatok értékelésére. Bár közvetlenül nem vétőzhatnak meg továbbra sem jogszabálytervezetet, a véleményük nagyobb súllyal esik latba. Ha egyszerű többséggel elutasítanak egy javaslatot valamely tagállam parlamentjében, akkor az EB-nek újra meg kell vizsgálnia a szöveget. Nem kötelezett ugyan a visszavonásra, de ha továbbra is ragaszkodik a tervezet megtartásához, akkor írásos indoklással kell ellátnia és érvelnie a jogszabály mellett, melyet mind a nemzeti parlament, mind az EP, mind az Európai Tanács számára meg kell küldenie.

Az európai parlamenti képviselői mandátumok tervezett megoszlása:

Németország: -3 hely (96 mandátum), Franciaország: +2 hely (74), Nagy-Britannia: +1 hely (73), Olaszország: +1 hely (73), Spanyolország: +4 hely (54), Lengyelország: +1 hely (51), Románia: status quo (33), Hollandia: +1 hely (26), Belgium: -2 hely (22), Portugália: -2 hely (22), Csehország: -2 hely (22), Görögország: -2 hely (22), Magyarország: -2 hely (22), Svédország: +2 hely (20), Ausztria: +2 hely (19), Bulgária: +1 hely (18), Dánia: status quo (13), Szlovákia: status quo (13), Finnország: status quo (13), Írország: status quo (12), Litvánia: status quo (12), Lettország: +1 hely (9), Szlovénia +1 hely (8), Észtország: status quo (6), Ciprus: status quo (6), Luxemburg: status quo (6), Málta: +1 hely (6). Összesen: 751 hely.

A jóváhagyás

Az újabb kudarcok elkerülése érdekében a reformszerződést a nemzeti parlamentek fogják ratifikálni. A tagállamok közül csupán Írországban kötelező nép-

szavazásra bocsátani a kérdést. A többi, problematikusnak tartott tagország igyekezni fog a lehető leggyorsabban túl lenni a parlamenti jóváhagyáson. Nicolas Sarkozy bejelentette, hogy Párizs még decemberben ratifikálni szeretné a dokumentumot. A francia elnök szerint, mivel élen jártak a reformfolyamat blokkolásában, most az elsőként kívánnak lenni az újraindításban is. A brit kormány is hasonlóképpen fog cselekedni. A németek és a hollandok valószínűleg szintén be tudják fejezni jövőre a ratifikációs folyamatot, ha kormányaik nagyon igyekeznek. A dánoknál viszont a lendület megakadhat. Az ottani törvények szerint ugyanis, amennyiben a szuverenitás csorbitását irányozza elő bármely nemzetközi szerződés, akkor azt népszavazásra kell terjeszteni. Az elvetett európai alkotmányos tervezet kilenc pontját találta a dán igazságügyi tárca annak idején olyan kitételnek, mellyel szuverenitásuk egy részének átadására kényszerülnének. Ezt a kilenc pontot időközben kivették a szövegből, de ha még a koppenhágai parlamentre hárulna is a döntés sorsa, akkor sem biztos, hogy a kisebbségben kormányzó jelenlegi kabinet sikerre vinné a jóváhagyást. A reformszerződés-vitában fekete báránynak számító Olaszországban az ellenzök tábora jóval kisebb, mint a kontinens északi végein. Romano Prodi kormányfő ugyanakkor a bírálatok keresztútjébe fog kerülni azért, mert nem sikerült a franciákkal azonos parlamenti képviselői helyet szereznie az európai törvényhozásban. A vita másik fekete báránya a lengyel kormányzat volt, ám a Kaczynski ikrek szétválasztása, vagyis a miniszterelnök parlamenti bukása után aligha lehet kétséges a reformszerződés jóváhagyása. A hatalomra kerülő eddigi lengyel ellenzék ugyanis uniópárti, és szívügyének fogja tekinteni a reformok zökkenőmentes jóváhagyását.

MGYOSZ Brüsszeli Iroda

La Valette Business Centre
289, Avenue d'Auderghem
B-1040 Brussels

Telefon/fax: +32.2.648.0938.

E-mail cím: info@mgyosz.be

Az iroda 9.00 – 17.00

között hívható telefonon.

Az EU és a globális kihívások

Az intézményi reform zsákutcájából remélhetőleg kikerült Európai Uniónak gyorsan be kell hoznia azt a lemaradást, amit a globalizáció kihívásaival szemben az utóbbi évtizedben felhalmozott.

■ A legutóbbi lisszaboni csúcson megállapodás született arról, hogy az EU-nak három területen kell élenjárnia a globális kihívásokról folyó vitában. Mindenekelőtt vezető szerepet kell játszania abban, hogy a nemzetközi intézményrendszer működése jobban igazodjon a nemzetközi politikai és gazdasági szinten folyamatosan változó körülményekhez. Másodsorban az innováció térnyerését kell támogatnia, szorgalmazva az oktatás fejlesztését. A harmadik prioritás pedig az éghajlatváltozás elleni küzdelem lesz.

Ugyancsak nagy gazdasági kihívás elé állítja az uniót a globális pénzügyi piac, mely nemcsak a beruházási források hatékonyabb hozzáférhetőségét teszi lehetővé világszerte, de ugyanakkor világméretű válsággal is fenyeget. A legfontosabb problémát a kockázati alapok jelentik, amelyek a jól szabályozott nyugdíj- és az állami ellenőrzésű külföldi alapok, valamint a pénzügyi kalandorok forrásait egyaránt felhasználják. Ezek

sokszor több milliárd eurónyi összegek felett is rendelkeznek, és egyikük bukása láncreakciószerű bizalmi válsághoz vezethet a nemzetközi pénzügyi piacokon. A szakemberek szerint az uniós tagállamoknak egységes megközelítést kell kidolgozniuk ezen alapok tevékenységével szemben, mert a tagállamok egymástól eltérő nemzeti fellépése megbontaná a belső piac egységét. Az egységes uniós fellépés nem feltétlenül jelent egységes jogszabályokat is. Gordon Brown brit miniszterelnök, Nicolas Sarkozy francia államfő és Angela Merkel német kancellár azonban közös nyilatkozatot fogadott el, amelyben szorgalmazzák, hogy

az uniós pénzügyminiszterek tekintsék át: szükség van-e újabb szabályozásra az átláthatóság érdekében.

Hasonlóképpen foglalt állást a német, az olasz és a francia, valamint az európai munkáltatói szövetség, a BusinessEurope elnöke közös közleményében. A legnagyobb európai munkaadói szövetségek elnökei olyan állásfoglalást szorgalmaztak a világ hét legfejlettebb országának pénzügyi vezetőitől, amely elősegítheti

hullámot keltett. Mindez azt jelenti, hogy az amerikai zöldhasú árfolyama az európai valutákhoz – és így a forinthoz – képest is nyomott marad az elkövetkező hónapokban.

Az európai, elsősorban a német exportot azonban egyelőre nem befolyásolja az erős euró. A 13 tagországot tömörítő eurózóna exportja augusztusban 4,9 százalékkal növekedett, a megelőző havi 1 százalékos csökkenéshez képest.

A január és július közötti időszakban a Kínába és Oroszországba irányuló kivitel 15, illetve 28 százalékkal nőtt, de az eurózóna legnagyobb exportpiacát jelentő Egyesült Királyságban szintén 6 százalékkal gyarapodott. Csak az Egyesült Államokba irányuló export esett vissza némileg. A német Bundesbank szerint a gazdasági fejlődést a külföldi piacokon tapasztalható gazdasági fejlődés sokkal inkább befolyá-

a dollár és a világ többi valutái között kialakult egyensúlyzavar leküzdését. A közlemény ezzel burkoltan arra utalt, hogy az üzleti világban aggódnak a túlzottan erős euró miatt és határozott lépéseket várnak a hetektől a további erősödés megállítására érdekében. A G7 pénzügyi vezetőinek közös közleménye azonban csak a kínai kormányzatot szólította fel a júan felértékelésére, de nem tett említést az euró-dollár viszonylatáról. A pénzügyi szakemberek ezt egyértelműen úgy értékelték: továbbra sem fognak beavatkozni a világ pénzügyi nagyhatalmai a dollár árfolyamának alakulásába, ami újabb dolláreladási

solja, mint az erősödő euró. A szakértők becslései szerint az eurózóna gazdasági fejlődése ennek megfelelően legalább a duplájára fog gyorsulni a harmadik negyedévben, a második negyedévi 0,3 százalékos, igen gyenge teljesítményt követően.

Tekintettel arra, hogy a magyar gazdaság egyetlen húzóerejét az export jelenti, a magyar vállalkozóknak is jó hír az, ha az euró erősödése egyelőre nem fékezi jelentős mértékben az európai kivitelt. A gyenge dollárral emelkedő nyersanyagárak azonban visszafoghatják a fejlődés ütemét a legdinamikusabban előretörő délkelet-ázsiai térségben is.

Javítják a hidat a szakadék felett

A legutóbbi EU–orosz csúcspont alaphangját Putyin elnök hidegháborút idéző bejelentései adták meg. Az orosz államfő az amerikai európai rakétatelepítését a kubai válsághoz hasonlította, Washington iráni politikáját pedig egy olyan örült cselekedeteihez, aki egy pengével a kezében rohangál.

Az orosz elnök kétségtelenül meglepte tárgyalópartnereit azzal, hogy a második világháborút követő időszak legsúlyosabb, a nukleáris világháborút testközelbe hozó válsághoz hasonlította a jelenlegi helyzetet. A Bush-kormányzat pontosan azt tette, amit annak idején Hruscsov – hangoztatta az orosz államfő. Így igyekezett az az európai vezetőket rávenni arra, hogy hagyjanak fel az amerikai terv támogatásával. „A Szovjetunió hasonló tettei provokáltak ki a kubai rakétaválságot, amikor rakétákat telepített Kubába – fogalmazott Vlagyimir Putyin. – Számunkra technológiai szempontból a helyzet nagyon hasonló. Hasonló fenyegetéseket teremtenek határainkon. Emlékeztetném önöket, hogyan alakultak a kapcsolatok hasonló helyzetben az 1960-as évek közepén.” Putyin azt is elismerte ugyanakkor a csúcson: úgy tűnik, „az amerikaiak meghallgatják aggodalmainkat és elgondolkoznak, hogyan lehetne semlegesíteni a most létrehozott fenyegetéseket”. Hasonlóképpen meghökkentő jelszava volt egy olyan orosz emberi jogi intézet felállítása, amely kizárólag az európai emberi jogi problémákat elemző, a kisebbségektől a bevándorlókon át a kommunikációig. Eközben az európai szakemberek szerint az emberi jogokkal

inkább Oroszországban van gond, és az ottani helyzetet rendszeresen bírálják az unió politikai pártjainak vezetői is. Az orosz álláspont ugyancsak eltér az európaiaktól Koszovót illetően is. Putyin már a csúcstalálkozót megelőzően úgy nyilatkozott, hogy a területi egység híve. Szerinte van elég probléma Spanyolországgal, és ezek ott szunnyadnak potenciálisan Romániában is, éppen ezért nem kellene támogatni a szakadár mozgalmakat, megingatva a nemzetközi jogrendet. Putyin szavainak keménysége mögött a szovjet időkből örökölt támadó taktika mellett az idén közelgő orosz parlamenti választások állnak. Az orosz elnök mandátuma ugyanis lejár a következő év márciusában, viszont a parlamenti választásokon a kormánypárt jelöltjeként indul.

Gazdasági kapcsolatok

Ezek után aligha csodálható, hogy a levelesebbet az egyébként folyamatosan bővülő gazdasági kapcsolatokat emlegették. Putyin mindenestre igyekezett rációzni azokra a vádakra, amelyek szerint az orosz óriás cégek és a befektetési alapok le akarják tarolni az európai piacot. Az orosz energiaexport esetleges ingadozásaira egy közös riasztórendszer fogja figyelmeztetni a vevőket és eladó-

kat egyaránt. Továbbra is megmaradt ugyanakkor a felek közötti nézetkülönbség az orosz energiaárak szabályozását illetően. Az EU és Oroszország egyébként a csúcson megállapodott az orosz acélimportkvóta bővítéséről. A 15 százalékos emelés mellett megegyeztek arról is, hogy amint Moszkva belép a Kereskedelmi Világszervezetbe (WTO), akkor azonnal megszüntetik ezt a kvótarendszert. Ugyancsak megállapodtak egy olyan intézetről is, amely a kulturális cserekapcsolatokat fogja bonyolítani. Továbbra is zsákutcában van azonban a kapcsolatoknak új távlatokat adó partnerségi szerződés ügye. Ezt egyrészt a lengyelek blokkolják a lengyel hústermékek oroszországi beviteli tilalma miatt, másrészt a finnek a faimporra kivetett büntetővámok miatt. Ugyancsak a kudarcok közé sorolható, hogy nem sikerült aláírni az európai légitársaságok Szibéria átrepülésének díjtételeit csökkentő megállapodást sem. Ennek megfelelően továbbra is a levegőben lóg az orosz WTO-csatlakozás kérdése, amelynek határideje már évek óta a bizonytalan jövőbe tolódik.

Csak annyi tudunk, hogy az EU–orosz alku jövőre a finnugor népek lakta Hanti-Manszijszk nyugat-szibériai városban folytatódik. A szakemberek nem vártak sokat a jelenlegi csúcstalálkozótól, és abban reménykednek, hogy miután rendeződik Putyin jövőbeni sorsa és státusa, áttörést lehet majd elérni a kétoldalú gazdasági kapcsolatok fejlődését visszafogó legfontosabb kérdésekben.

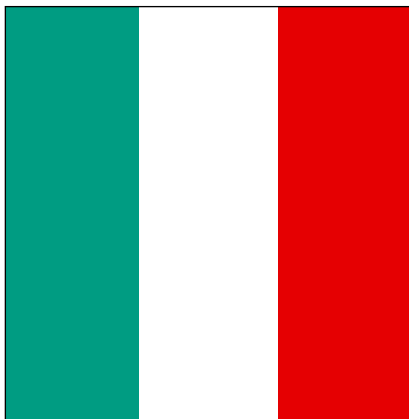
NEMZETKÖZI HÍREK

BOLGÁR PARLAMENTI ELNÖKI LÁTOGATÁS

■ Georgi Pirinszki, a bolgár parlament elnöke üzletemberek társaságában tett látogatást az MGYOSZ-nél. A delegációt dr. Futó Péter társelnök és Wimmer István főtitkár fogadta. A találkozón a felek tájékoztatták egymást a két ország aktuális gazdasági, politikai és társadalmi kérdéseiről, valamint eszmét cseréltek az együttműködés lehetséges bővítéseiről.

Háttér-információ: Bulgária 2006-ban bekerült Magyarország 30 legfontosabb kereskedelmi part-

nere közé. A Bulgáriába irányuló magyar export értéke tavaly 453,4 millió euró, az importé 352,5 millió euró volt. A kivitel értékének növekedése meghaladta a behozatalét, a külkereskedelmi forgalom aktívuma tovább növekedett. A kivitelben a gépek és gépi berendezések, a behozatalban a feldolgozott termékek részesedése a meghatározó. Magyarország Bulgária kereskedelmi partnereinek rangsorában a 19–20. helyet foglalja el, a bolgár importban 1,3 százalékos, az exportban 0,8 százalékos részesedéssel.

MILÁNÓI BEFEKTETÉSI KONFERENCIA

■ Wimmer István MGYOSZ-főtktár az ITDH felkérésére előadást tartott a milánói befektetési konferencián. Merényi Miklós szakállamtitkár, dott. Alessandro Stricca, a Magyarországi Olasz Kereskedelmi Kamara elnöke tájékoztatták az érdeklődő olasz befektetőket a jelenlegi magyar gazdasági helyzetről, illetve a lehetséges befektetési lehetőségekről.

NAGYKÖVETI, KONZULI LÁTOGATÁSOK

■ Több diplomáciai látogatásra is került az MGYOSZ-nél. Dr. Tóth András kijelölt koppenhágai nagykövetet, Pap László kijelölt marokkói nagykövetet, Molnári Sándor kijelölt tiranai nagykövetet, Püspök László kijelölt lyoni főkonzult, Ágai Zsolt kuvaiti nagykövethelyettes, valamint Kékesi Ferenc kijelölt szkopjei nagykövetet Paksi Mária nemzetközi igazgató-helyettes fogadta.

Háttér-információ:

Dánia:

Magyarország nem tartozik Dánia kiemelt kereskedelmi partnerei közé. Dánia külkereskedelmében a magyar részesedés 0,5–0,6 százalékos, amely az ország importjában a 26., kivitelében a 29. helyet jelenti.

Franciaország:

22006-ban éves francia exportunk 2,712 milliárd eurót tett ki, és ezáltal értékben 5,9 százalékkal haladta meg a 2005. évi kivitelt. Franciaország a magyar áruexport negyedik legjelentősebb felvevőpiaca maradt. Mivel francia exportunk dinamikája jelentősen elmaradt a magyar összexport 16,6 százalékos növeke-

dési ütemétől, a 2005. évi 5,1 százalékkal szemben Franciaország részesedése kivitelünkéből 2006-ban 4,6 százalékra csökkent.

Marokkó:

Marokkó, a Magreb térség országaként, tartós belső stabilitásának, átgondolt reformpolitikájának, a nyugati demokráciákkal fenntartott széles kapcsolatrendszerének köszönhetően a nemzetközi kapcsolatok elismert résztvevője. Az arab világ nagy részére jellemző instabil gazdasági-társadalmi viszonyok közepette felértékelődik a mérsékelt arab rendszerek, így a Marokkói Királyság szerepe és jelentősége.

EU-S PROJEKT: AKTÍV ÖREGEDÉS

■ Az Európai Unió támogatásával a hat kelet-közép-európai ország munkaadói szövetsége (osztrák, cseh, szlovák, szlovén, horvát, magyar) közös ajánlásokat fogalmaz meg az egyre súlyosabbá váló demográfiai problémák negatív gazdasági következményei csökkentése érdekében. A tagországok több régiójában fogy a népesség, ezen belül különösen a munkaképes korú lakosság. A liszaboni stratégia azt a célt tűzi ki a tagországok elé, hogy 2010-re 50 százalékra emelkedjen az idősebb munkavállalók (55–64 év közöttiek) foglalkoztatási aránya. Ennek teljesítése komoly kihívás Magyarországnak is, hiszen a jelenlegi arány mindössze 33 százalék. Az MGYOSZ, valamint annak tagvállalata, az IBM Global Business Services részvételével készülő nemzetközi projekt első részében egy közösen összeállított kérdőív segítségével kívántuk felmérni a jelenlegi helyzetet, illetve megismerni az idősebb munkaerő alkalmazását nehezítő akadályokat, problémákat. A mintegy 100, többnyire közép- és nagyvállalat által visszaküldött kérdőív eredményeit a szakértők még elemzik, annyi azonban már kiderült, hogy a magyar munkáltatók szívesen alkalmaznának idősebb munkavállalókat, amennyiben foglalkoztatásukhoz, tovább-, illetve átképzésükhöz jelentősebb állami támogatást vehetnének igénybe.

NEMZETKÖZI INGATLAN-FEJLESZTÉSI KONFERENCIÁK BUDAPESTEN

REevolutio Budapest

■ Szeptember közepén rendezték meg a REevolutio Budapest elnevezésű ingatlanfejlesztési szakkonferenciát, amely az egyik legjelentősebb Közép- és Délkelet-Európára fókuszáló befektetési projektkiállítás Európában. A REevolutio egy társadalmi és gazdasági kezdeményezés, amely támogatja a magán- és a közzsféra között – ma még – hiányzó információáramlást, a párbeszéd közös mederbe terelését, ezáltal a fejlesztési projektek beazonosítását, a megvalósításhoz szükséges elemek összeillesztését, a projektek megvalósulását. A rendezvényen előadást tartott dr. Futó Péter társelnök, a Futureal Holding Zrt. elnöke.

RealEast Expo Budapest

■ Az MGYOSZ-szervezet Magyar Ingatlan-Gazdálkodók Szövetségének szervezésében szeptember végén a budapesti SYMA Sport- és Rendezvényközpontban rendezték meg az első RealEast Expót. A minden eddiginél nagyobb szabású magyarországi nemzetközi ingatlanbefektetői szakkonferencián négy kontinens és 15 ország képviselőjében több mint 40 kiállító vett részt. A rendezvényt – melynek védnöke Göncz Kinga, a Magyar Köztársaság külügyminisztere volt – kiemelkedő színvonalú nemzetközi szakkonferencia kísérte, melyen részt vettek a világ legnagyobb ingatlan-szövetségeinek, így a CEPI-nek, a CEREAN-nak és a FIABCI-nak a vezetői, képviselői is.

Válságban az építőipari vállalkozások Komárom megyében

Az állami beruházások visszafogása visszaút az azokra nem is pályázó kis- és középvállalkozásoknak is. Az ott felszabaduló tőkeerős cégek ugyanis megjelennek a megyei közbeszerzési pályázatokon is.

■ Hagyományaikhoz híven munkabébeden találkoztak a Komárom-Esztergom Megyei Munkaadók és Gyártóiparosok Szövetségének (KEGYSZ) – az MGYOSZ tagszervezete – tagjai. Budai Ágnes főtitkár szerint elsősorban az építőipari kis- és középvállalkozások gondjait elemezték, különös tekintettel a szabályozási környezetre és a közbeszerzési pályázatokra. A nagy állami beruházások, így az autópályaépítés lassulásával az eddig ott lekötött tőkeerős konzorciumok megjelennek a megyékben a közbeszerzési pályázatokon, és nyomott árakkal vagy a hosszabb, komolyabb referencialistákkal ellehetetlenítik a megyei kis és közepes

nagyságrendű építőipari cégeket. A helyi vállalkozásoknak ugyanakkor nincs esélyük arra, hogy más megyékben nyerjenek a pályázatokon. De még ha lenne is, akkor sem tudnának vállalkozni az ottani munkákra, mert nem tudják vállalni a telephelyüktől sok száz kilométerre levő munkaterületen a felvonulás és az ottani üzemszerű tartózkodás költségeit.

A helyi közbeszerzési pályázatok bírálati szempontjai között tehát szerintük valamilyen szinten meg kellene jelennie annak, hogy a helyi vállalkozások is kapjanak lehetőségeket. Természetesen csak abban az esetben, ha egyébként is tudják teljesíteni az adott munkára

a megkövetelt feltételeket. Amennyiben ezt a pozitív megkülönböztetést a bírálati szempontrendszer nem tudja kezelni, akkor viszont a pályázatok kiírásánál kell olyan feltételeket szabni, amelyek esélyt adnak a helyi vállalkozásoknak is. Az uniós gyakorlat ezt a lehetőséget nem zárja ki, hiszen számos tagországban a közbeszerzések jelentős részét viszik el a helyi vállalkozások. Az érdekérvényesítés hatékonyságán ugyanakkor javítana az is, ha több építőipari céget tudhatnának a megyei szervezet tagjai között, mert így könnyebben egyesíthetnék erőiket, felhasználva az MGYOSZ kereteit is a közös cél érdekében.

KOMÁROM-
ESZTERGOM

Mark Darby

Alliance Brand – Fulfilling the Promise of Partnering

A jó üzleti szövetséges tanúsító védjegye – A partnerkapcsolat ígéretének beteljesítése

John Wiley & Sons, 2006

■ A címben szereplő fogalmat – Alliance Brand – szótárakban ne keressük, jelentését a könyv magyarázza meg. Belőle megértjük, hogy ez a „védjegy” virtuális: valójában a good-will-lel azonos, amelyet a piaci szereplők kedvező véleménye hoz létre. A cég megítélésében azoknak az erős pozitív vonásoknak a kiemelkedését jelenti, hogy vele érdemes üzleti partnerkapcsolatra lépni; mindig tisztességgel teljesíti az ebből adódó kötelezettségeit és vállalásait; és a vele való kapcsolat jelentős értéket teremt a fogyasztóink, a többi partnerünk, a részvényeseink, valamint minden további, az eredményeinkben érdekelt fél számára.

Ne nyeld le – megfekszi a gyomrod! Inkább állítsd magad mellé! A 21. sz. elejének cégvilágában ebben körvonalazódik az új nyelvi stratégia. A szakirodalom meg is fogalmazta, hogy ami gazdasági cél elérhető cégek közötti szövetségei révén is, annak érdekében nem célszerű felvásárláshoz folyamodni. Mindezzel egy új paradigma kínálkozik a jelentős cégek növekedési stratégiájában: a szövetségekre való támaszkodás paradigmája. Ennek megvalósításához kínál segítséget az ilyen szövetségek létrehozását segítő tanácsadásra szakosodott Darby könyve.

Ha egy cég az üzleti tevékenységét partnerekkel szövetségben kívánja végezni, ténylegesen támaszkodik rájuk, és ezért cserében megosztja velük bizonyos erőforrásait, akkor számára kritikus jelentőségű, hogy azok megbízható, jó szövetségesei legyenek. A meghatározó kérdések, hogy az üzleti élet szereplői közül miről ismerszik meg az ilyen partner, hogyan választhatjuk ki azokat magunknak, másrészt

hogyan mutathatjuk meg másoknak, hogy mi is ilyen szövetségei lehetünk. Mindennek a kiemelkedően nagy horderejét az adja, hogy a mai (világ)gazdasági környezetben a cégeknek egyre inkább létfontosságú, hogy a versenyképességük fenntartása érdekében szövetségekre támaszkodjanak az erőforrásaik optimális kiaknázása és kiegészítése érdekében. Erről szól a könyv, amely részletes, alapos, s főként a gyakorlatban igazán jól használható útmutatással kíván szolgálni ehhez. Darby kiemeli, hogy a kutatások és felmérések szerint az üzleti világ fejlődése az ilyen szövetségekből kialakuló, rugalmas alkalmazkodásra képes, „virtuális” szervezetek térnyerése felé halad, és az ebben való sikeres előbbre jutást segíti e műve. Elmondja azt is, hogy jóllehet a létrejövő ilyen szövetségek száma folyamatosan növekszik, a belőlük megmutatózó sikerek aránya drámaian alacsony marad – ez pe-

dig azt sugallja, hogy a reájuk vonatkozó ismeretek és tapasztalatok, valamint optimális megoldások növekvő állományának nagy része mintha nem jutna el a cégekig. Ebből viszont azt is kiolvashatjuk, hogy amelyik cég ma képes a piacon kívánatos üzleti szövetségesnek mutatkozni – azaz magán viseli az „alliance brand” fényét –, az ezzel igen jelentős versenyelőnyre tehet szert.

Három kritikus tényezője van annak, hogy a szövetség jelentős értéket teremtsen a cég számára: legyen a képessége azt létrehozni; megfelelő partnerei legyenek; a kapcsolatok hatékony struktúráját építsék ki. Mindez természetesen még mindig csak a szükséges, de nem elégséges feltétele a sikernek. Az is kell hozzá, hogy a cég képes legyen jól kiaknázni az ezekkel megnyíló lehetőségeket. Ez utóbbi már eleve onnan indul, hogy a szövetséget soha nem szabad célként kezelni, hanem mindig csak eszközként arra, hogy hathatósan hozzájáruljon a valódi üzleti cél eléréséhez, a cég verseny- és jövedelemtermelő képességének folyamatos erősítéséhez. Ennek megfelelően a szövetséget, pontosabban a cég szövetségeinek rendszerét mindig úgy kell építenie, kezelnie, formálnia, hogy általa a lehető legjobban tudjon alkalmazkodni mind az őt ért kihívásokhoz, mind a piac által kínált lehetőségekhez. Kegyetlenül bonyolult, összetett, nehéz feladat, de hathatós eszköz a fennmaradáshoz. Az innen meríthető tudás pedig hathatós eszköz lehet ennek megvalósításához – annál is inkább, mert a kötet a szövetségek széles köréből és különféle fajtáiból nyert ismeretek és tapasztalatok összegzését kínálja.

Dr. Osman Péter

A Magyar Gyáripar az MGYSZ hivatalos havilapja – Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztőség: Budapest, Kossuth Lajos tér 6–8. Telefon: 269-2227, e-mail: magyargyariaripar@mgyosz.hu, internet: www.mgyosz.hu **Felelős szerkesztő:** Szalontay Mihály

Szerkesztő: Lovas Gábor **Korrektor:** Lehotka Gábor **Fotó:** Vámos Judit **Művészeti vezető:** Ujvári Zoltán **Szerkesztőségi titkár:** Szalontay Szvetlana

Hirdetésfelvétel: lovas@mgyosz.hu 06-1-269-2227 **Nyomdai munkák:** DRUK-KER Nyomdaipari Szolgáltató Kft., 1033 Budapest, Mozaik u. 10.

Felelős vezető: Markó Péter ügyvezető igazgató

ISSN: 12196193

Megjelenik 5000 példányban az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) támogatásával

A LAPOT AZ OBSERVER SZEMLÉZI